

СОЦІАЛЬНІ ФУНКЦІЇ СУЧАСНОЇ БІБЛІОТЕКИ

Бібліотека є головним чинником, що визначає духовний розвиток нації; через бібліотеку утверджуються духовні та моральні ідеали, втілюються гуманістичні ідеї, забезпечується збереження і примноження культурних надбань. Тому проблема вивчення соціальних функцій сучасної бібліотеки – одна з актуальних. Вченими здійснюються спроби обґрунтування остаточного переліку соціальних функцій бібліотеки, проте суспільні зміни, впливаючи на роботу бібліотеки, спонукають науковців знову повертатися до цієї проблеми. Бібліотечна діяльність сприймається як культуротворчий процес, що передбачає поліваріативність культурницьких заходів, створює умови для виявлення та задоволення інформаційного вибору та просвітніх інтересів.

Соціальні функції бібліотеки, на відміну від технологічних, формуються під впливом потреб суспільства, виступають способом взаємодії із зовнішнім середовищем, у процесі якого проявляється сутність бібліотеки та її суспільне призначення.

Функції бібліотеки, їх визначення та класифікація були предметом досліджень К.Абрамова, М.Акіліної, Е.Беспалової, А.Вансєва, І.Джерелієвської, Н.Добриніної, Н.Жадько, Л.Інькової, Р.Мотульського, О.Пашина, Е.Селіверстової, М.Слободяника, А.Соколова, Ю.Столярова, Н.Тюліної, В.Фірсова, І.Фрумін, А.Черняка, О.Чубар'яна, Ж.Яцкунаса.

Комплексне вивчення соціальних функцій бібліотек різних типів у пострадянський період із культурологічного, бібліотекознавчого та інформаційного підходів здійснюють М.Акіліна, І.Джерелієвська, Н.Жадько, Р.Мотульський, К.Селіверстова, М.Слободяник, Ю.Столяров, А.Соколов, В.Скворцов, Н.Тюліна, В.Фірсов. Не зважаючи на значну кількість наукових праць, присвячених визначенню функцій бібліотеки, досі недостатньо вивченими залишаються основоположні підходи до оцінювання соціальних функцій бібліотеки як закладу культури, що й вимагає ретельного дослідження.

Метою нацього дослідження статті є спроба обґрунтувати зміст соціальних функцій сучасної бібліотеки, адже дослідження соціальних функцій дозволить виявити місце і роль бібліотеки в сучасних процесах культуротворення.

Термін «функція» багатозначний і визначається довідковими джерелами по-різному. Так, у Словнику іншомовних слів зазначено, що дане поняття походить від латинського *functio* і трактується як роль, сфера діяльності, коло обов'язків, призначення [12; 630]. Поняття «функція» використовується в багатьох сферах життєдіяльності людини і має різне змістове навантаження. Не зважаючи на ключове положення поняття «функція», в бібліотечній діяльності відсутнє загальноприйняте його визначення, а тому функції бібліотеки визначають як засіб пристосування бібліотеки до існуючих соціальних умов або ж як сутнісно-діяльнісну характеристику бібліотеки, що розкриває зміст її існування та розвитку.

Відповідно, функція бібліотеки – це та роль, яку вона відіграє чи має відігравати в суспільстві, виявлення властивостей, що відрізняють її від інших закладів культури та організацій, засіб пристосування бібліотеки до існуючих соціальних умов.

Розглядаючи поняття функції як залежність однієї змінної від іншої, М.Слободяник, визначає функцію бібліотеки як таке співвідношення її частки до цілого, за якого існування або форма виявлення цієї частки забезпечує існування чи відповідну форму виявлення бібліотеки як цілісного об'єкта, якому властиві якості цілісної системи, що функціонує в тісному взаємозв'язку і взаємодії з зовнішнім середовищем [11; 98]. На його думку, соціальні функції бібліотеки відображають потреби суспільства використовувати можливості й результати її діяльності для вирішення суспільних завдань, результатом, аналізом історії та практики функціонування книгозбірні [11; 88].

В.Скворцов соціальними функціями вважає «узагальнений перелік обов'язків бібліотеки перед суспільством, які диктуються ним, необхідні йому, які впливають на нього і відповідають сутності бібліотеки як соціального інституту». Г.Фонотов характеризує соціальні функції бібліотеки як активну участь в освіті і вихованні особистості, її інтелектуальній та практичній діяльності, в розвитку науки і культури, забезпеченні прав особистості на користування духовними цінностями [17; 45].

Спробу класифікувати соціальні функції бібліотеки здійснює І.Фрумін, виділяючи дві групи функцій – загальні (виховна, освітня і організаційна) та спеціальні (створення та використання книжкового фонду, цілеспрямоване керівництво читанням) [18; 65].

Ю.Столяров, розглядаючи бібліотеку як систему з позицій структурно-функціонального підходу, виокремлює кумулятивну (накопичення і збереження документів) і утилітарну (використання документів) функції [15; 22]. За обґрунтуванням вченого, завдяки їх взаємодії, розвиваються вторинні функції (виховна, інформаційна, прагматична, культурно-просвітня) [14]. В.Фірсовим обґрунтовано вивчення соціальних функцій бібліотеки з позицій культурологічного підходу, зміст якого полягає в отождненні функцій бібліотеки та культури. На думку вченого, основною функцією бібліотеки виступає соціалізуюча, що сприяє засвоєнню соціальних норм, правил, ролей, образу життя суспільства, а ціннісно-орієнтаційна, пізнавальна, комунікативна є підпорядкованими. Соціальні функції бібліотеки, за словами В.Фірсова, «перебувають на поверхні, постійно співвідносяться, зливаються з метою, завданнями, напрямками роботи, що диктує бібліотеці суспільство» [16; 16].

На думку А.Соколова, бібліотека як і будь-яка соціальна організація, має внутрішню незмінну сутність, яка допомагає виконувати визначену роль у суспільстві незалежно від будь-якого історичного періоду. Тому сутнісними соціальними функціями він називає ціннісно-орієнтаційну, кумулятивно-пошукову та комунікативно-пізнавальну. Виконання зазначених функцій забезпечує зібрання та збереження документів, які використовуються з метою задоволення інформаційних потреб користувачів. Автор зазначає, що сутнісні функції виступають первинними, необхідними, незмінними та обмеженими, оскільки

їх зміна може призвести до перетворення бібліотеки на інший соціальний інститут. Отже, сутнісні соціальні функції бібліотеки розкривають сутність створення та мету її існування [13].

Під впливом суспільних трансформацій змінюється ідеологія, мораль, політична і соціальна структура, ціннісні орієнтири, які вносять корективи в діяльність бібліотеки та формулюють перед нею нові завдання. Виконання суспільного призначення, пов'язаного зі змінами зовнішнього середовища, здійснюється бібліотекою за допомогою прикладних соціальних функцій. Прикладні функції виникають у процесі історичного розвитку, як реакція на суспільні зміни, тому є динамічними та нестабільними.

Р. Мотульський сутнісними функціями бібліотеки визначає кумулятивну, меморіальну, комунікативну, похідними – сприяння освіті і вихованню, інформаційному забезпеченню науково-виробничої діяльності, соціокультурну [8]. На думку М. Слободяника, існує три рівні функцій – головна, основні та допоміжні [11; 98]. Головною функцією бібліотеки вчений вважає наукове пізнання. Грунтуючись на загальнонаукових підходах він наголошує, що «в будь-якій системі може існувати лише одна головна функція» [11; 91]. К. Селіверстова до головних відносить кумулятивну, меморіальну, інформаційно-комунікативну функції, що розкривають сутність бібліотеки як специфічного соціального інституту. До основних дослідниця відносить допомогу у навчанні, професійно-виробничій і науковій роботі, самоосвітній, дозвіллевій, рекреаційній діяльності. Групу похідних функцій, на думку вченої, складають просвітницька, виховна, гедоністична, а додатковими є методична і дослідницька функції [10]. І. Джерелієвська визначає сутнісними соціальними функціями меморіальну та комунікативну [3], Н. Жадько – інформаційну [4], Ж. Яцкунас переконаний, що бібліотека виконує єдину функцію, яка полягає в організації суспільного використання певним чином сформованого фонду, що має істотко-культурну цінність. Отже, аналіз наукових концепцій вчених свідчить про відсутність єдиної думки щодо складу соціальних функцій бібліотеки.

Соціальні функції бібліотеки в 20-30-ті рр. охарактеризовані А. Ванєєвим і зводяться до агітаційно-пропагандистської, культурно-освітньої та інформаційної [2]. У 40-50-х рр. агітаційно-пропагандистська функція трансформується в ідейно-виховну, а зміст культурно-освітньої зводиться до керівництва самоосвітнім читанням. О. Чубар'ян наголошує на культурно-просвітній та науковій функціях. На межі 70-80-х рр. К. Абрамов [1] та Л. Інькова [5] охарактеризували виховну і освітню функції та функцію допомоги професійному читанню, науково-технічному прогресу. О. Пашин окрім виховної, освітньої та інформаційної, виокремив комунікаційну та гедоністичну функції [9].

Як бачимо, до середини 80-х рр. існувало вже понад 20 нових визначень функцій бібліотеки, серед яких: комунікативна, кумулятивна, гедоністична, естетична, бібліотерапевтична тощо.

Початок 90-х рр. ознаменований радикальними соціально-політичними, культурними змінами, що зумовили новий етап у вивченні соціальних функцій бібліотеки. На сторінках професійних видань публікуються статті, в яких висвітлено процеси трансформації бібліотеки в новому суспільстві та переосмислення її сутності й концепцій розвитку. На початку 90-х рр. головною соціальною функцією вчені визначають інформаційну. Однак, на відміну від світового бібліотекознавства, де проблема інформаційної функції набула активного розвитку в середині 60-х рр. і була породжена появою нових видів документів, стрімким зростанням реферативних, аналітичних, фактографічних журналів та інших видів видань, у вітчизняному бібліотекознавстві інформаційна функція виникає ще в 30-х рр. Початку інформаційної функції сприяла наукова робота Н. Каркліної про те, що вся бібліотечна мережа країни повинна здійснювати інформаційну роботу серед користувачів [6]. У 70-80-ті рр. інформаційну функцію бібліотеки як головну виокремлюють В. Фірсов та К. Селіверстова, у 90-х рр. вона визнана М. Акіліною, В. Скворцовим, Н. Тюліною, Н. Жадько.

На основі аналізу наукових праць можемо зробити висновок про те, що зміст інформаційної функції вченими розкривається по-різному: одні вивчають її як процес інформування користувачів про наявні в бібліотеці документи, надання користувачам концептографічної та фактографічної інформації, а інші – як діяльність з аналітико-синтетичної переробки інформації, процес, пов'язаний з рухом інформації в бібліотеці.

На нашу думку, проаналізувати сутність соціальних функцій бібліотеки доцільно, згрупувавши їх на дві основні групи. До першої належать ті, що зумовлені соціальним змістом існування бібліотеки; до другої – ті, що спричинені сутнісними особливостями існування та розвитку бібліотеки. Безперечно, однією з головних функцій бібліотеки є інформаційне забезпечення навчальної, дослідницької, самоосвітньої діяльності користувачів. *Інформаційна функція* бібліотеки сприяє розповсюдженню інформації, формуванню інтелектуальних здібностей, стимулюванню самоосвіти, набуттю та оновленню знань користувачів. Особливість її реалізації в бібліотеці полягає в розкритті змісту фондів та інформаційних ресурсів; задоволенні пізнавальних інтересів та збагачення знань користувачів різного віку і професій.

Інформаційна функція в бібліотеці реалізується шляхом організації та проведення Днів інформації, Днів спеціаліста, тематичних вечорів, усних журналів, відкритих переглядів та виставок літератури, зустрічей з авторами книг, читацьких конференцій, прес-діалогів, оглядів літератури.

Кардинально змінює зміст інформаційної функції, використання комп'ютерних технологій, що сприяє доступу і до вітчизняних, і до міжнародних джерел інформації, дозволяє мати власні веб-сервери, електронні каталоги, бази даних, що забезпечують користувачів і суспільство в цілому інтегрованими, синтезованими знаннями, нагромадженими людством у процесі свого розвитку. Зміст інформації, якої потребує людство, має універсальний характер і торкається різних сфер діяльності – науки, освіти, техніки, мистецтва тощо. Матеріальні носії, на яких фіксується інформація, теж можуть мати різні форми, які постійно видозмінюються і удосконалюються.

Зважаючи на те, що причиною виникнення бібліотеки і її існування протягом тисячоліть були потреби людства в інформації, задоволення цих потреб є показником якості змісту та цілей діяльності бібліотеки як соціального інституту. Формування бібліотекою у своїх користувачів нових інформаційних потреб сприяє постійному духовному розвитку користувачів і є передумовою для збільшення попиту на послуги бібліотек.

Сьогодні бібліотека як поліфункціональний заклад виступає в ролі довідково-інформаційного центру, який не лише виявляє та забезпечує інформаційні потреби користувачів у режимі роботи абонементу та читальної зали, а й здійснює системний аналіз використання бібліотечного фонду, його популяризацію, формування довідково-бібліографічного апарату, диференційовано задовольняє запити користувачів на основі використання різних форм і методів індивідуальної, групової і масової роботи.

Культурно-просвітня функція сучасної бібліотеки постає складовим компонентом неперервної освіти та самоосвіти, духовного збагачення користувачів. Вона яскраво виявляється в таких формах, як виставки, ділові ігри, конкурси, фестивалі, бесіди, самодіяльні концерти, туристичні походи, технічні гуртки, прикладна творчість. Підлітки та молодь віддають перевагу художній самодіяльності, колекціонуванню; представники середніх і старших вікових груп населення – конструюванню, моделюванню, фотоаматорству, автолюбительству, гончарству, науково-технічній творчості. Бібліотека як поліфункціональний заклад культури постає в ролі додаткової школи, є джерелом знань, що сприяє у набутті певних навичок і розширення культурно-дозвіллевих потреб та інтересів користувачів.

Комунікативна функція бібліотеки дозволяє розширити можливості для спілкування, подолання самотності, знаходження нових друзів. Вона яскраво виявляється в таких формах, як бесіди, вечори відпочинку, творчі зустрічі, конференції, семінари, дискусії, круглі столи, конкурсні та розважальні програми, культурно-просвітницькі акції, літературні вітальні тощо. Слід зазначити, що комунікативна функція полягає не в безпосередньому впливові на користувачів, повідомленні їм певної інформації, а в тому, що на дозвіллі користувачі мають можливість різноманітно діяти самі. Сьогодні сучасна бібліотека цікава своєю роллю організатора міжособистісного спілкування, яке поєднує пізнавальні та творчі аспекти, що сприяє розвитку культурних потреб користувачів.

На думку Ю.Стрельцова, спілкування в умовах закладів культури має багатогранний характер, що сприяє задоволенню і розвитку культурних потреб: людина отримує відповіді на питання, що її цікавлять (інформаційно-пізнавальний аспект); стверджується чи розчаровується в істинності певної думки, судження, оцінки (ціннісний аспект); задовольняє емоційні потреби у співпереживанні (емоційний аспект); отримує можливість уникнути комунікативного дискомфорту, замкненості у своєму звичайному колі (комунікативний аспект); задовольняє потребу у вибірковості спілкування з людьми, яких вона сама обрала і від спілкування з якими отримує задоволення (гедоністичний аспект); дає можливість поринути у сферу відпочинку і розваг (рекреаційний аспект).

Зважаючи на той факт, що користувачі відвідують бібліотеку не лише з метою отримати певну книгу чи інформацію, але й задля задоволення потреб пізнавально-культурного характеру, бажанням відпочити, змістовно провести свій вільний час, все більшу увагу сучасна бібліотека приділяє *рекреаційній функції*. Вона спрямована на зняття виробничої перевтоми, психологічної перенапруги, відтворення фізичних, інтелектуальних, емоційних сил людини; зміцнення здоров'я шляхом здійснення дозвіллевим об'єднанням ігрових, розважальних, програм, проведення вечорів відпочинку, театралізованих вистав та масових свят. Рекреаційна функція яскраво виявляється у таких формах роботи, як концерти, художні видовища, художня творчість, аматорські об'єднання, свята, екскурсійні заходи. Рекреаційний потенціал сучасної бібліотеки реалізується завдяки культурній діяльності, спілкуванню, мистецтву, інтелектуальним програмам.

Дозвіллева функція бібліотеки як закладу культури спрямована на створення умов для вияву й розвитку творчого потенціалу користувачів за межами професійно-трудової та сімейно-побутової діяльності шляхом участі її у виставках, творчих вечорах, в різноманітних гуртках, хобі-групах, у роботі майстерень, літературних, музичних, народознавчих віталень, художніх салонів. Дозвіллева функція бібліотеки як закладу культури забезпечує не лише відпочинок та розваги користувачів, а й самоудосконалення у вільний час. Маючи різноманітні інтереси, користувачі прагнуть визначення своїх здібностей та вмінь на дозвіллі. Дозвіллева функція бібліотеки як закладу культури сприяє творчій діяльності користувачів та виявляється у таких формах, як вікторини, розважальні заходи, клубні, музейні напрями роботи, конкурси, фестивалі, бесіди, самодіяльні концерти. Дозвіллева функція бібліотеки покликана задовольняти потреби користувачів у духовному збагаченні, відпочинку, розвагах, спілкуванні.

Бібліотека як поліфункціональний заклад культури, виконує й *виховну функцію*, виступаючи в ролі організатора і керівника читання, сприяючи всебічному розвитку особистості. Виховна функція бібліотеки виявляється в цілеспрямованому розвитку особистісних потенціалів (пізнавального, ціннісно-орієнтаційного, творчого, комунікативного). Виховна функція бібліотеки має істотні відмінності від інших соціально-культурних установ. Її специфіка полягає в тому, що, у бібліотеці педагогічний процес постає як предметна діяльність і результати цієї діяльності є лише засобом вирішення конкретних завдань, а не самоціллю. Адже користувачі відвідують бібліотеку не для того, щоб їх виховували, а з метою задоволення своїх творчих, інформаційних інтересів, потреб у культурному спілкуванні та цікавому відпочинку. Тому завдання, програми, регламент роботи бібліотека здійснює самостійно, залежно від специфіки своєї діяльності, складу користувачів та їхньої кількості. Вона реалізує виховну функцію з урахуванням соціально-психологічних особливостей своїх користувачів, їх запитів та інтересів, а тому процес виховання особистості має латентний характер і органічно накладається на процес самовиховання.

Розбудова сучасної бібліотеки як закладу культури – це «орієнтація на створення образу теплого, затишного, по можливості, народного Дому, де уважно прислухаються до думок і побажань різних вікових та соціальних груп, а також до самотнього голосу конкретної людини, яка має потребу не тільки в інформації, а й у психологічній підтримці, від посмішки бібліотекаря, красивого інтер'єру холів та відділів обслуговування до особистого запрошення на чаювання» [7; 3].

Бібліотека крім зовнішніх соціальних функцій виконує й внутрішні технологічні функції, властиві бібліотекам усіх типів і видів. Зміст технологічних функцій бібліотеки полягає в забезпеченні кумуляції і збереженні інформаційно-когнітивних ресурсів суспільства, зосереджених переважно в документній формі. Технологічні функції бібліотеки є базовими, визначальними, забезпечують можливість діяльності бібліотеки як специфічного соціального інституту. Адже бібліотека може здійснювати ефективне обслуговування користувачів лише за умови володіння відповідним фондом, який належним чином укомплектований, організований, збережений і доступний для використання. Цьому сприяє кумулятивна функція бібліотеки, що передбачає збір різних за формою і змістом документів з метою надання їх користувачам. Однак для виконання бібліотекою своєї місії недостатньо тільки зібрати документи, необхідно також забезпечити їх поширення в часі. Тому зміст меморіальної функції полягає у збереженні сукупності зібраних документів з метою забезпечення їх передачі наступним поколінням.

Дискусії вчених навколо соціальних функцій бібліотеки тривають протягом декількох десятиліть, але єдина думка про їх визначення відсутня. Деякі вбачають у них спосіб пристосування бібліотеки до соціальних умов, інші – засіб впливу конкретних соціальних завдань на діяльність бібліотеки. З погляду історичної ретроспекції зазначеної проблематики слід зауважити на тому, що головне місце займають концепції, що визначають зумовленість соціальних функцій бібліотеки потребами суспільства на тому чи іншому етапі його розвитку. Безперечно, провідною функцією сучасно бібліотеки є інформаційна, що реалізується в інноваційних формах роботи. Це стало можливим завдяки використанню новітніх технологій, які дозволяють оперативно забезпечити користувачів необхідною інформацією; ефективно відображати зміст документів, що зберігаються у фондах бібліотеки; здійснювати регулювання в бібліотечному фонді документів на традиційних та електронних носіях інформації; проводити телеконференції; надавати он-лайн бібліографічні бази даних тощо. Однак, за час існування бібліотека як закладу культури поширила функції своєї діяльності. На сьогодні вона виконує культурно-просвітню, комунікативну, дозвіллеву, виховну функції. Бібліотека запроваджує літературні, тематичні, музичні вечори, спрямовані на розширення світогляду користувачів. Значна увага приділяється розкриттю історичної, екологічної, літературознавчої тематики, заходам естетичного спрямування. У бібліотеках функціонують різноманітні гуртки: історичні, етнографічні, філологічні, краєзнавчі, метою яких є розкриття історичних, краєзнавчих подій, що сприяє піднесенню самосвідомості користувачів.

Джерельні приписи

1. Абрамов К.И. История библиотечного дела в СССР / К.И. Абрамов. – 3 изд., перераб. и доп. – М.: Книга, 1980. – 352 с.
2. Ванеев А.Н. Развитие библиотечной мысли в СССР / А.Н. Ванеев. – М.: Книга, 1980. – 232 с.
3. Джерелиевская И.К. Библиотечная коммуникация как феномен рыночных отношений / И.К. Джерелиевская // Науч. и техн. б-ки. – 1993. – № 5. – С. 20-32.
4. Жадько Н.В. Статус и функции библиотеки / Н.В. Жадько // Науч. и техн. б-ки. – 1994. – № 3. – С. 3-12.
5. Инькова Л.М. Социальные функции советской массовой библиотеки / Л.М. Инькова // Сов. библиотечное дело. – 1973. – № 2. – С. 16-30.
6. Карклина Н.И. Значение, задачи и содержание справочно-библиографического обслуживания / Н.И. Карклина // Красный библиотекарь. – 1938. – № 9. – С. 39-48.
7. Матлина С.Г. Привлекательная библиотека, или Что может реклама: Практик. пособие / С.Г. Матлина. – М.: Либерия, 1997. – 96 с.
8. Мотульский Р.С. Библиотека в социуме: предназначение и функции / Роман Степанович Мотульский // Библиотечное дело. – 2005. – № 5. – С. 22-24.
9. Пашин А.И. Деятельность библиотек на уровне новых задач / А.И. Пашин. – М.: Сов. Россия, 1976. – 173 с.
10. Селиверстова Е.Т. О функциях библиотеки / Е.Т. Селиверстова // Библиотека. – 1992. – № 1. – С. 27-29.
11. Слободяник М. Наукова бібліотека: еволюція структури і функцій / Михайло Слободяник. – К.: Ред. журн. «Бібліотечн. вісник», 1995. – 266 с.
12. Словник іншомовних слів / Уклад. С.М. Морозов, Л.М. Шкарапута. – К.: Наук. думка. – 2000. – 662 с. – (Словники України).
13. Соколов А.В. Социальные функции библиотечной и библиографической деятельности / А.В. Соколов // Науч. и техн. б-ки СССР. – 1984. – № 6. – С. 19-27.
14. Столяров Ю.Н. Библиотека: структурно-функциональный подход / Юрий Николаевич Столяров. – М.: Книга, 1981. – 255 с.
15. Столяров Ю.Н. Структурно-функциональный анализ библиотеки как системы – теоретико-методологическая основа повышения эффективности и качества библиотечного обслуживания: автореф. дис... докт. пед. наук: спец. 05.25.03 «Библиотечное дело, библиографоведение и книговедение» / Юрий Николаевич Столяров; Гос. б-ка СССР им. В.И. Ленина. – М., 1982. – 29 с.
16. Фирсов В.Р. Сущностные функции библиотечной деятельности. Культурологический подход / В.Р. Фирсов // Науч. и техн. б-ки СССР. – 1985. – № 5. – С. 15-20.
17. Фонотов Г.П. О природе библиотек: информационные ли они учреждения? / Г.П. Фонотов // Библиотечное дело. – 2002. – № 4. – С. 36-46.
18. Фруммин И.М. Библиотечное дело: объект, предмет, функции / И.М. Фруммин // Библиотекарь. – 1977. – № 2. – С. 64-68.

Резюме

Аналізується зміст соціальних функцій сучасної бібліотеки. Розкрито сутність поняття «функція бібліотеки»; визначено та охарактеризовано інформаційну, культурно-просвітню, комунікативну, рекреаційну, дозвілєву, виховну функції бібліотеки.

Ключові слова: бібліотека, функції, соціальні функції.

Summary

Social functions of modern library

The article analyzes the content of the social functions of the modern library. The substance of the «library function» concept is disclosed; the information, cultural-enlightenment, communicative, recreative, leisure and educational functions of the library are defined and described.

Key words: library, functions, social functions.

Анотація

Анализируется содержание социальных функций библиотеки. Раскрыто сущность понятия «функция библиотеки»; характеризуется информационная, культурно-просветительная, коммуникативная, рекреационная, досуговая, воспитательная функции библиотеки.

Ключевые слова: библиотека, функции, социальные функции.